

Térben, síkban való eligazodást fejlesztő saját készítésű játékok

Bevezető

A síkban, térben való eligazodáshoz szükséges a relációs szókincs ismerete, megléte, valamint kialakulásának segítése. Az iskolába lépésig a gyermekek többsége a gyakorlatban alapszinten jól használja a relációkat. Sok gyermeknek azonban nehézséget okoz, így az iskolai feladatok elvégzésénél kudarcok érhetik, melyek jelentősen befolyásolhatják sikerességét.

Fontosnak tartom, hogy többféle játékos tevékenység során elsőként ezekkel a relációs szavakkal ismertessük meg a gyerekeket, saját testükhöz viszonyított feladathelyzetekben gyakorolhassák, rögzíthessék. Csak ezek után célszerű megismertetni velük a térben való eligazodást fejlesztő játékokat. Amikor már a térben is biztonságosan mozognak, előkerülhetnek a síkban való tájékozódást fejlesztő játékok is. Nagyon fontos a fokozatosság ezen a téren, hiszen így biztosak lehetünk abban, hogy a gyermekek örömmel, boldogan vesznek részt a játékokban, sikeresnek érezhetik magukat.

A következő oldalakon a térben és síkban való tájékozódás fejlesztéséhez találhatnak játékötleleteket. A válogatásom elsődleges szempontja, hogy egyszerű alapanyagokból, saját kézzel is könnyedén elkészíthetők legyenek. Néhány játékhoz pedig a kellékeket, a fenntarthatóság jegyében újrahasznosított alapanyagokból válogattam.

Nemcsak a játék leírását, hanem az eszközök elkészítésének menetét is olvashatják.

Kellemes időtöltést, jó játékot és örömteli játékkészítést kívánok!

Polgár Attiláné

óvodapedagógus, szaktanácsadó

Névutók használatának gyakorlására számtalan lehetőség adódik a mindennapi tevékenységek között; sorakozás (XY mellett, XY mögött, előtt áll) fogmosó poharak, törölközők elhelyezése a mosdóban, terítés (tányér mellett a kanál, villa, mögötte a pohár), játékok elpakolása. Valamint a mozgásos tevékenységek közben különböző kéziszerrel (labda, babzsák), utasításra végzett mozdulatok (emeld a labdát a fejed fölé, tedd a labdát a két bokád közé, két tenyered közé, mellkasod elé, talpad alá).

A téri tájékozódás fejlesztéséhez elengedhetetlenül szükséges, hogy a gyerekek saját testükön is eligazodjanak, ismerjék a testrészek nevét, elhelyezkedését.

A „Kapt el a labdát!”- játék vidám perceket szerez mindenkinek és közben észrevétlenül gyakorolhatják a testrészek megnevezését is. A gyerekek nagy kedvence ez a játék.

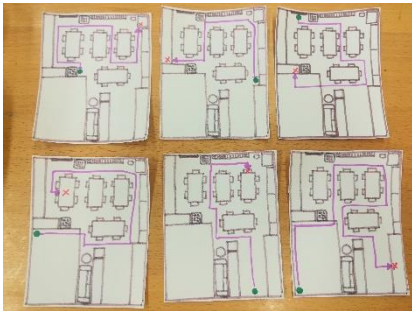
A játék menete: A játékosok párosával ülnek egymással szemben, mindkettőjüktől azonos távolságra egy kislabda van elhelyezve. A játékvezető mondja a testrészeket, amelyet a játékosoknak mindkét kézzel mutatni kell. Amikor azt kiabálja; „Labda!” - akkor minden párosnak a labda után kell nyúlni. A gyorsabb játékos emelheti a labdát a magasba. A játékvezető, a labda nélkül marad játékosok közül választ maga helyett egy új játékvezetőt, Ő pedig beül a helyére.

A következőkben bemutatott játékok elsősorban az 5-6 éves korosztály, azaz a nagycsoportosok számára ajánlott.

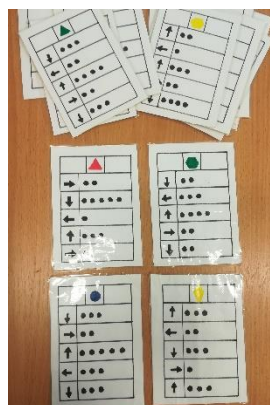
Térben való eligazodást fejlesztő játékok:

Kincskeresés a csoportszobában

A gyerekek csoportszobájának alaprajzát elkészítjük, sokszorosítjuk. Pontosan jelöljük a bútorokat, asztalokat, székeket, a szőnyegek, kockatartó, babaágy helyét. Majd egy egyezményes jellel (a képen zöld pöttyel jelölve) jelezzük a gyerekeknek, hogy honnan kell indulniuk. A haladási útvonalat lila vonal jelzi és a piros X jelhez kell megérkezni. A célhoz érve meg kell keresni az elrejtett kincset. (Itt ismét a névutók használatával lehet segíteni a gyerekeknek.) A kincs bármi lehet: a témához kapcsolódó kép, vagy kép részlet, egy játék eszközei, kártyái stb.

Formás lépegető

A játékos húz egy kártyát, melyen meg van adva a kiinduló forma. Rááll a megadott formára és a nyilaknak, pöttyök számának megfelelően lépked (vagyis előre, hátra, oldalra lépked, de nem fordul el).

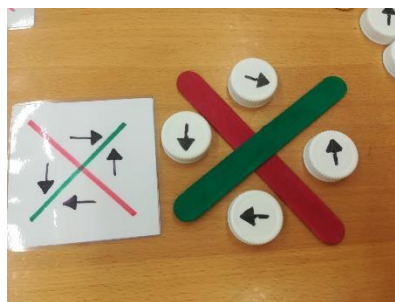
Az utolsó lépéssor befejezése után megnézi melyik formára érkezett. Önellenőrzéssel megtudhatja, hogy jól teljesítette a lépéssort, hiszen a kártya hátulján a célba érkezés színes formája van felrajzolva.

A játék kellékeinek elkészítése: alaplapja a képen textilre van varrva, de nagyon könnyen elkészíthető színes szigetelő szalag padlóra ragasztásával. Majd a kártyák elkészítése következik. A kártya tetejére rajzoljuk a kiinduló formát, majd sorban egymás után soronként egy nyilat és mellé annyi pöttyöt kell rajzolni, amennyit az adott irányba lépnie kell majd a játékosnak (lehetőleg 3-4 lépéssor mindenképp legyen). A variáció számtalan.

Biztosan a gyerekek kedvenc játéka lesz.

Síkban való eligazodást fejlesztő játékok:

Nyilas kupakok

A játékosok húznak 1-1 kártyát és a képeknek megfelelően elhelyezik a színes spatulákat és a kupakokat.

A játék kellékeinek elkészítése: orvosi spatulákra és fehér kupakokra van szükség. A spatulákat temperával különböző színekre festjük; kék, piros, zöld, sárga és barna (néhány üzletben már színes spatulákat is lehet kapni, így ez a munkafolyamat ebben az esetben kihagyható). A kupakokra alkoholos filccel nyilakat rajzolunk. Ezután már csak a kártyák elkészítése marad. Mintaként, segítségként néhány kártya ötlet látható a fotókon. A variáció szinte végtelen.

Színes pálcák

A játékosok húznak egy kártyát és a rajta látható pálcákból kialakított képet kell megalkotniuk az asztalon. Az alkotás elkészítésénél figyelni kell a pálcák színére, irányára, valamint arra is, hogy melyik pálca van alul (azaz fedésben) és melyik felül.

A játék kellékeinek elkészítése: a spatulákat különböző színekre festjük, vagy már eleve színes spatulákat veszünk (ahogy ezt az előző játéknál írtam már). A kártyalapokon szereplő alkotásokat magunk találhatjuk ki úgy, hogy egy spatulát körberajzolunk, egymás mellé vízszintesen, függőlegesen, ferdén és így tovább. A kész rajzokat a spatulák színeinek megfelelően színezzük, végül a tartósság érdekében lamináljuk.

Színes kupakkör

A játék során a gyerekeknek a kártyán szereplő színes köröknek megfelelő kupakokat kell megtalálni és a korongokra helyezni (helyes irányba beforgatva, pontosan illeszkedjen a színes korongra).

A játék kellékeinek elkészítése: A fehér kupakokra, papírra és színes filctollakra van szükség. A kupak segítségével köröket rajzolunk a fehér papírra. Majd a

képen látható módon 2 vagy 3 részre kell osztani a rajzolt korongokat és különböző színekkel kiszínezni.

A kész színes köröket kivágva a kupakok tetejére kell ragasztani. Majd kör alaplapon is készítünk, melyre körben ismét a kupakok segítségével köröket rajzolunk. Ugyanúgy színezzük ki, mint a kupakokat. Végül a tartósság érdekében lehetőleg lamináljuk le a kártyákat.

Leveles mártix

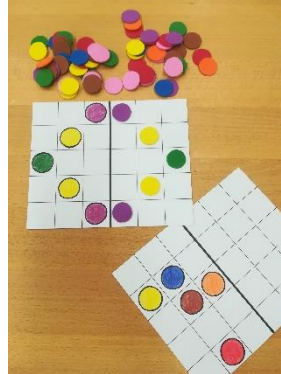
A mártix típusú játékok őszi változata ez a két játék.

Az első játéknál a levelek színére és a lehullott levél irányára kell figyelni. A második esetben pedig a levelek számát és a színek változatosságát kell figyelni.

A játék kellékeinek elkészítése: A játék alaplapja 5x5 négyzetből álló tábla (a négyzetek nagyságát a behelyezendő kártyák mérete adja meg). A képen korong formákra készültek a kártyák, melyet nyomdai hulladékként kaptunk. Természetesen egyszerű négyzet formára is készülhetnek a leveles alkotások.

Az első játék esetében fontos, hogy jelöljük a kártyán a föld alapot, ahova a levél leesik, hiszen így csak egyféleképpen helyezhető be a kártya a mártix táblába.

Színes korongok

Egy játék két variációja. A felső képek esetében a lapok közepén egy vastag vonal található, mely a képzeletbeli tükröt jelenti. A lap bal oldalán színes korongok vannak berajzolva néhány négyzetbe. A játékos feladata, hogy a lap jobb oldalára a tükörkép alapján helyezze be a gumilapból kivágott korongokat.

Az alsó képen a korongok egymáshoz viszonyítva különböző módon helyezkednek el, megrajzolva, színezve a lap bal felső sarkában. Ezt kell a lap nagyobb részére reprodukálni a játékosnak.

A játék kellékeinek elkészítése: különböző színes gumilapokból egyforma korongokat vágunk ki. Ehhez kiválóan felhasználható mindenféle maradék gumilap. A játékkártyák elkészítéséhez az első játék esetében berajzoljuk a négyzeteket, majd a lap közepénél megvastagítjuk a függőleges vonalat, mely a tükrvonal lesz. A kártya bal oldalára néhány négyzetbe berajzoljuk a korongokat a meglévő korongjaink színeit használva beszínezzük.

A második játék esetében, a lap bal felső sarkába egy négyzetet rajzolunk, melybe kisebb méretben megrajzoljuk a korongokat. Nemcsak egymás mellé, fölé, alá, hanem egymásra csúsztatva is. Ezzel nehezítve a pontos reprodukálást.